

บทที่ ๖

บทสรุป

ประเทศไทยผลิตกุ้งทะเลได้ประมาณ ๕๐ % ของปริมาณกุ้งที่ผลิตได้ทั้งหมด โดยได้จาก ๒ ทางด้วยกันคือ ทางแรกจากการจับจากทะเลในบริเวณอ่าวไทย ทะเลจีนใต้ มหาสมุทรอินเดีย และทะเลอันดามัน ฯ ส่วนอีกทางหนึ่งได้จากการเพาะเลี้ยง โดยวิธีธรรมชาติ ซึ่งเริ่มทำกันอย่างจริงจังเมื่อประมาณ ๑๐ กว่าปีมาแล้ว และโดยวิธีการเลี้ยงแบบใหม่ซึ่งอาศัยทางวิทยาศาสตร์ เข้าช่วย และการเลี้ยงแบบเพาะพัก ซึ่งการเลี้ยงแบบการเพาะพักนี้จะเป็นวิธีที่ให้ผลล้น/ไร่สูงที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องใช้เงินลงทุนมากที่สุดเช่นกัน สำหรับในประเทศไทย ผู้ที่ทำการเพาะเลี้ยงกุ้งโดยวิธีการเพาะพักมีอยู่เพียงไม่กี่รายเท่านั้น โดยมากยังคงอาศัยวิธีธรรมชาติ และวิธีการเพาะพักแบบใหม่อยู่ เพราะต้นทุนในการดำเนินงานไม่สูงนัก และจากการวิเคราะห์สมการการผลิตกุ้งทะเล จะพบว่า ปริมาณการผลิตกุ้งทะเลในประเทศจะขึ้นอยู่กับ ปัจจัยทางด้านอุปสงค์จากต่างประเทศเป็นสำคัญ ส่วนราคากุ้งในประเทศมีผลน้อยมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ากุ้งที่บริโภคภายในประเทศเป็นกุ้งน้ำจืด และกุ้งทะเลที่มีขนาดเล็กซึ่งมีราคาต่ำก็อาจเป็นได้ แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งปริมาณการผลิตที่ได้จากการเพาะเลี้ยง และปริมาณการผลิตที่จับได้จากทะเลก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี แต่ในอัตราที่ไม่สูงนัก ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ผลิตหรือผู้เพาะเลี้ยงต้องประสบกับปัญหาในด้านต่าง ๆ อาทิ ต้นทุนการผลิตที่สูง การขยายเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ๒๐๐ ไมล์ทะเล หรือปัญหาอุทกภัยไม่เพียงพอ ฯ เป็นต้น ซึ่งหากรัฐบาลสามารถแก้ไขหรือช่วยเหลือบรรเทาปัญหาเหล่านี้ให้เบาบางลงแล้ว ก็เป็นที่เชื่อแน่ว่า ผลผลิตกุ้งทะเลในประเทศจะต้องมีอัตราเพิ่มอันเป็นที่น่าพอใจ และสามารถบรรลุเป้าหมายในการผลิตที่ได้วางไว้อย่างแน่นอน

ประเทศไทยนอกจากจะเป็นประเทศผู้ผลิตกุ้งทะเล ทำการบริโภคกุ้งทะเลแล้วยังจะเป็นประเทศผู้ส่งออกกุ้งทะเล "ใหญ่เป็นอันดับสามของโลกรองจาก เม็กซิโก และอินเดีย อีกด้วย โดยมีตลาดใหญ่ที่สุดอยู่ที่ ญี่ปุ่น รองลงไปให้แก่ สหรัฐอเมริกา

และฮ่องกง ซึ่งทั้งสามประเทศดังกล่าวส่งซื้อกุ้งทะเลจากไทยรวมแล้วประมาณ ๕๖% ของปริมาณที่ไทยส่งออกทั้งหมด ที่เหลือส่งไปจำหน่ายยังประเทศอื่น ๆ และถึงแม้ว่า กุ้งที่ผลิตได้จะถูกบริโภคภายในประเทศเสียประมาณ ๕๐% ของที่ผลิตได้ทั้งหมดก็ตาม แต่ที่เหลือจากการบริโภคและส่งออกจำหน่ายต่างประเทศก็ยังสามารถทำรายได้ให้กับ ประเทศมีระดับพินล้านบาท ซึ่งมากกว่ารายได้จากการส่งออกสัตว์น้ำชนิดใด ๆ และ พ่อค้าก็นิยมส่งกุ้งทะเลไปจำหน่ายยังต่างประเทศด้วย ทั้งนี้เพราะกุ้งทะเลขนาดใหญ่ ที่พ่อค้าส่งออก ๑ ก.ก. นั้นพ่อค้าผู้ส่งออกจะได้กำไรถึงประมาณ ๓๕% ซึ่งเป็นสินค้า ที่ทำรายได้ให้อย่างงามเลยทีเดียว แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ประเทศจะมีความต้องการ ที่จะส่งกุ้งทะเลออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และต่างประเทศก็มีความนิยมบริโภค กุ้งทะเลก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่า เราจะสามารถจำหน่ายกุ้งทะเลได้เสมอไป เพราะหากกุ้งทะเลของไทยมีคุณภาพ อันหมายถึง ความสด สี ลักษณะ ขนาด และ การบรรจุหีบห่อ ไม่ดีไม่ได้มาตรฐานตามที่ต่างประเทศต้องการ ตลอดจนราคาสูง เกินไปแล้ว ก็อาจทำให้ลูกค้าในตลาดต่างประเทศหันไปซื้อกุ้งจากประเทศคู่แข่งอื่น ของเราแทน อันจะมีผลทำให้ประเทศต้องขาดรายได้ และอาจสูญเสียตลาดต่างประเทศ ไปในที่สุด ดังนั้น การปรับปรุงและขจัดปัญหาทางด้านกาจำหน่าย จึงเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยด่วน

สำหรับในด้านการวิเคราะห์อุปสงค์ที่มีต่อกุ้งทะเลส่งออกของไทยในประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ฮ่องกง และไทย ปรากฏว่า ระดับจำนวน ประชากร จะมี บทบาทสำคัญในการกำหนดอุปสงค์ของประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และไทย มากที่สุด ส่วนประเทศฮ่องกงนั้น ระดับรายได้/หัว จะมีบทบาทสำคัญมากกว่า และจาก การพยากรณ์ขนาดของอุปสงค์ในระยะ ๑๐ ปี ข้างหน้า (๒๕๒๑-๒๕๓๐) โดยอาศัย แบบจำลองข้างต้นนั้น ก็ปรากฏว่า แนวโน้มในการส่งออกกุ้งทะเลของไทย ยังคง มีู่ทางที่แจ่มใสดังเดิม และประเทศญี่ปุ่น ก็ยังคงรักษาความเป็นตลาดกุ้งทะเลส่ง ออกรายใหญ่ของประเทศอยู่ โดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยปีละประมาณ ๕.๖% ส่วนประเทศ ฮ่องกง กลับเร่งอันคืบการเป็นตลาดกุ้งทะเลส่งออกของไทยจากอันคืบสามมาเป็น

อันดับสองแทนที่ประเทศสหรัฐอเมริกาโดยมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยปีละประมาณ ๔.๗ % และ ๓.๒ % ตามลำดับ ส่วนภายในประเทศจะมีการบริโภคกุ้งทะเล (ทั้งสดและแปรรูป) เพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยประมาณปีละ ๕.๖ % และเมื่อนำข้อมูลปริมาณความต้องการกุ้งทะเลส่งออกของไทยในตลาดต่างประเทศมาทำการคำนวณแล้ว เราก็สามารถกำหนดเป้าหมายการผลิตกุ้งทะเลที่ควรจะเป็นในอนาคตได้อย่างใกล้เคียง ซึ่งจากการคำนวณปรากฏว่า ประเทศไทยจะต้องผลิตกุ้งทะเลเฉลี่ยปีละไม่ต่ำกว่า ๑๑๐,๐๐๐ - ๑๒๐,๐๐๐ ตัน หรือผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยที่ไม่ต่ำกว่าปีละ ๔ % จึงจะสามารถสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศได้อย่างพอเพียง ซึ่งการขยายเพิ่มการผลิตกุ้งทะเลเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการผลิต และการส่งออกนั้น ก็อาจทำได้โดย

—เพิ่มการจับในท้องทะเลและมหาสมุทรให้มากขึ้น โดยเพิ่มจำนวนเรือประมงจับกุ้งให้มากขึ้น หรือเพิ่มประสิทธิภาพของเรือให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังควรขยายเขตการจับให้กว้างไกลออกไปในทะเลหลวง ซึ่งอาจทำได้โดยการร่วมทุนกับระหว่างประเทศ และทำการสำรวจแหล่งประมงใหม่ ๆ ทั่ว

—ได้จากการขยายพื้นที่การทำนากุ้ง และการปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตให้มีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น โดยการใส่ปุ๋ย เพื่อช่วยให้เกิดอาหารแก่ลูกกุ้งเพิ่มขึ้นเป็นการเสริมอาหารธรรมชาติ และพยายามหาวิธีกำจัดศัตรูในนากุ้งให้ตาย และหากมีทุนก็อาจทำการเพาะเลี้ยงแบบใหม่ เช่น ประเทญี่ปุ่น โดยการนำลูกกุ้งที่เพาะได้มาเลี้ยงโดยการกั้นคอกด้วย Ferro Cement ในบริเวณชายฝั่งทะเลที่คลื่นลมไม่แรง เช่น บริเวณชายฝั่งทะเลสาบสงขลา ภูเก็ต พังงา หรือกระบี่ เป็นต้น เพราะการเลี้ยงด้วยวิธีดังกล่าว จะทำให้ลูกกุ้งมีอัตราการรอดตายสูง เจริญเติบโตเร็ว ได้กุ้งขนาดใหญ่ และที่สำคัญ คือจะให้ผลผลิตต่อไร่สูงถึงประมาณ ๒๕๐ ก.ก. นอกจากนี้ ก็อาจเพิ่มผลผลิตกุ้งโดยการขยายเนื้อที่นากุ้งให้กว้างขวางออกไปในป่าชายเลนที่กรมประมงและกรมป่าไม้ สำรวจแล้วว่า เป็นแหล่งที่เหมาะสมในการทำนากุ้งได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผลงานชิ้นนี้จะไม่สมบูรณ์เต็มที่ เนื่องจากการวิเคราะห์ยังคงอาศัยข้อสมมุติอยู่หลายประการก็ตาม แต่ผู้เขียนก็มั่นใจว่า อย่งน้อยผลงานวิจัยชิ้นนี้ก็คงจะเป็นประโยชน์และให้แนวทางบางอย่างแก่ ผู้ผลิต ผู้ส่งออก รัฐบาล ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในวงการค้าทุ้งทะเลของประเทศบ้างไม่มากนักน้อย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจในด้านการผลิต การกำหนดเป้าหมายการผลิต และการส่งออกต่อไป.